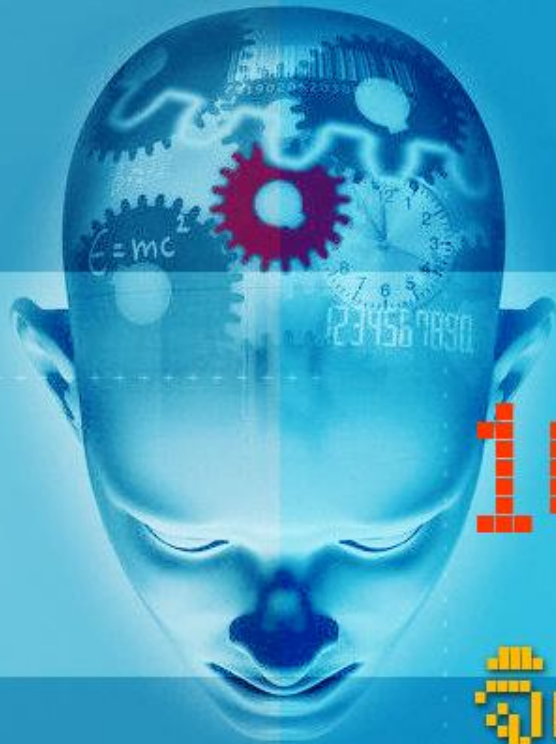

มหาวิทยาลัยสยาม
Siam University

100-105

จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป >> <http://itschool.siam.edu>

Version : 1:2553

Week 15 - สุขภาพจิตครอบครัว

ครอบครัว

- ❖ เป็นหน่วยที่เล็กที่สุดในสังคมที่มีส่วนเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นกับบุคคล กล่าวคือ ถ้าสมาชิกในครอบครัวมีความรัก ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เอื้ออาทรห่วงใยดูแลซึ่งกันและกัน

แนวคิด

Week 15 - สุขภาพจิตครอบครัว

- ❖ ครอบครัวที่มีความสุขจะปลูกฝังบุคลิกภาพที่ดีให้กับสมาชิกในครอบครัวได้
- ❖ แต่ในขณะเดียวกันถ้าสมาชิกมีความขัดแย้งไม่เข้าใจกัน ครอบครัวก็จะไม่มีความสุขและอาจส่งผลให้เด็กก้าวร้าว เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว และไม่สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้

Week 15 - สุขภาพจิตครอบครัว

1. หน้าที่ของครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่เล็กที่สุดแต่สำคัญที่สุด ซึ่งมีหน้าที่คือ

- ❖ หน้าที่สร้างสรรค์สมาชิก
- ❖ หน้าที่อบรมสั่งสอนระเบียบของสังคม
- ❖ หน้าที่ให้ความรักและความอบอุ่น
- ❖ หน้าที่กำหนดสถานภาพ

Week 15 - สุขภาพจิตครอบครัว

1. หน้าที่ของครอบครัว (ต่อ)

- ❖ หน้าที่ปกป้องคุ้มครองหรือเลี้ยงดูผู้เยาว์
- ❖ หน้าที่ทางเศรษฐกิจ
- ❖ หน้าที่ปกป้องคุ้มครองหรือเลี้ยงดูผู้เยาว์
- ❖ หน้าที่ทางการศึกษา
- ❖ หน้าที่ทางศาสนา

Week 15 - สุขภาพจิตครอบครัว

2. องค์ประกอบพื้นฐานในการสร้างความผูกพันในครอบครัว

เกิดจากองค์ประกอบ 6 ประการ คือ

- ❖ มีความใกล้ชิดกัน (Proximity)
- ❖ มีกิจกรรมที่ทำร่วมกัน (Family Activity)
- ❖ มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างกัน (Effective communication)

Week 15 - สุขภาพจิตครอบครัว

2. องค์ประกอบพื้นฐานในการสร้างความผูกพันในครอบครัว (ต่อ)

- ❖ มีเป้าหมายร่วมกัน (Family Goal)
- ❖ มีการแบ่งปันและใส่ใจกันในครอบครัว
- ❖ มีการแก้ไขความขัดแย้งในเชิงสร้างสรรค์

Week 15 - สุขภาพจิตครอบครัว

3. วัฏจักรครอบครัว

- ❖ วัฏจักรครอบครัว เป็นแนวคิดที่จะทำให้เราเข้าใจชีวิตครอบครัว สามารถอธิบายพฤติกรรมครอบครัวและคาดการณ์ได้ว่า ชีวิตอนาคตของครอบครัวจะเป็นเช่นไร เพื่อให้เราสามารถรับมือสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

Week 15 - สุขภาพจิตครอบครัว

วัฏจักรครอบครัว

มี 7 ขั้นตอน

1. ครอบครัวเริ่มต้น
2. ครอบครัวมีลูกเล็ก
3. ครอบครัวมีลูกวัยก่อนเรียน
4. ครอบครัวมีลูกวัยเรียน

Week 15 - สุขภาพจิตครอบครัว

วิฤจักรครอบครัว (ต่อ)

5. ครอบครัวมีลูกวัยรุ่น
6. ครอบครัวเริ่มแยก
7. ครอบครัววัยเกษียณ

Week 15 - สุขภาพจิตครอบครัว

ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดสัมพันธภาพอันดีภายในครอบครัว

มี 4 ปัจจัยคือ

- ❖ ความรับผิดชอบ
- ❖ การชมเชยหรือชื่นชมที่เหมาะสม
- ❖ การรับฟังและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ
- ❖ การแก้ไขความขัดแย้งในเชิงสร้างสรรค์

Week 15 - สุขภาพจิตครอบครัว

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ลุศนันท์ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลในครอบครัวและสังคม [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://pirun.ku.ac.th/~agrpct/envelop/role2.doc> (วันที่ค้นข้อมูล : 2 มิถุนายน 2553).
- คณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จิตวิทยาทั่วไป พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2550
- ศรีเรือน แก้วกังวาล จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่มที่ 2 วัยรุ่น-วัยสูงอายุ พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2549

Week 15 - คำถามท้ายบท

1. จงอธิบายหน้าที่ของครอบครัว มาสัก 3 ข้อ
2. จงอธิบายองค์ประกอบพื้นฐานในการสร้างความผูกพันในครอบครัว
3. จงจำแนกความแตกต่างระหว่างครอบครัวเริ่มต้น และครอบครัวเริ่มแยก
4. เพราะเหตุใดครอบครัวที่มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็น “ครอบครัวคุณภาพ”
5. จงยกตัวอย่าง ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดสัมพันธภาพอันดีภายในครอบครัว มาสัก 3 ข้อ